

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN GIURGIU

**PROIECT DE RESURSĂ EDUCĂȚIONALĂ DESCHISĂ
(RED)**

**GRAMATICA LIMBII ROMÂNE –
CLASA A V-A
Sinteze, Scheme și Fișe de lucru aplicative**

Autor: PROF. ANDREI IRINA MIRELA

Disciplina: Limba și literatura română

An școlar: 2025-2026

UNITATEA 1: FONETICĂ

- Alfabetul: 31 de litere.
- Vocale: a, e, i, o, u, ă, î.
- Semivocale: e, i, o, u (când fac parte dintr-un diftong).
- Diftongul: o vocală + o semivocală în aceeași silabă (ex: oa-ie).
- Triftongul: o vocală + două semivocale în aceeași silabă (ex: le-oai-că).
- Hiatul: două vocale alăturate în silabe diferite (ex: ca-i-să).

FIȘĂ DE LUCRU: Fonetica

Nume și prenume: _____ Data: _____

1. Desparte în silabe cuvintele: 'creion', 'ghiozdan', 'ființă', 'școală'.

2. Identifică și încercuiește diftongii din enunțul: 'Toamna aduce ploaie rece.'

3. Dă două exemple de cuvinte care conțin triftongi.

4. Precizează numărul de litere și de sunete pentru cuvintele: 'ceară', 'examen', 'unchi'.

5. Alcătuieste o propoziție în care să existe un cuvânt cu hiat.

UNITATEA 2: VOCABULAR

- Sinonime: înțeles asemănător (prieten = amic).
- Antonime: înțeles opus (mare $\neq$ mic).
- Omonime: aceeași formă, înțeles complet diferit (lac - apă / lac - vopsea).
- Cuvinte polisemantice: mai multe înțelesuri care pornesc de la un nucleu comun (cap - parte a corpului / capul podului).

FIȘĂ DE LUCRU: Vocabular

Nume și prenume: _____ Data: _____

1. Scrie câte un sinonim pentru cuvintele: 'a zice', 'timp', 'drum'.

2. Scrie câte un antonim pentru: 'lumină', 'a urca', 'curajos'.

3. Alcătuieste două enunțuri pentru a demonstra omonimia cuvântului 'bancă'.

4. Identifică sensul figurat în structura: 'picioarele mesei'.

5. Alcătuieste un scurt text (3-4 rânduri) folosind două perechi de antonime.

UNITATEA 3: SUBSTANTIVUL

Definiție: Denumeste ființe, lucruri, fenomene.

- Felul: Comun (elev) / Propriu (Mihai).
- Genul: Masculin (un/doi), Feminin (o/două), Neutru (un/două).
- Numărul: Singular / Plural.

FIȘĂ DE LUCRU: Substantivul

Nume și prenume: _____ Data: _____

1. Clasifică următoarele substantive în comune și proprii: 'Dunăre', 'carte', 'România', 'floare'.

2. Trece la plural substantivele: 'om', 'vreme', 'vis', 'copil'.

3. Precizează genul substantivelor: 'tablou', 'mamă', 'televizor'.

4. Analizează substantivul subliniat: 'Elevul citește o carte.'

5. Alcătuieste o propoziție în care un substantiv propriu să aibă funcția de subiect.

UNITATEA 4: VERBUL

Definiție: Exprimă acțiunea, starea.

- Categori: Persoana (I, II, III), Numărul (Sing./Plur.).
- Timpuri: Prezent (citesc), Perfect compus (am citit), Imperfect (citeam), Viitor (voi citi).

FIȘĂ DE LUCRU: Verbul

Nume și prenume: _____ Data: _____

1. Identifică verbele din textul: 'Vântul bătea tare, iar frunzele cădeau pe pământ.'

2. Trece verbul 'a scie' la persoana a II-a, plural, timpul prezent.

3. Alcătuieste un enunț în care verbul 'a fi' să fie la timpul viitor.

4. Schimbă timpul verbului 'văd' în imperfect și perfect compus.

5. Precizează persoana și numărul verbului 'lucrați'.

UNITATEA 5: ADJECTIVUL

Definiție: Exprimă însușiri. Se acordă în gen și număr cu substantivul (ex: băiat harnic / fată harnică).

FIȘĂ DE LUCRU: Adjectivul

Nume și prenume: _____ Data: _____

1. Găsește adjective potrivite pentru substantivele: 'cer', 'pădure', 'prieten'.

2. Realizează acordul adjectivului 'frumos' cu substantivul 'fete'.

3. Identifică adjectivul din propoziția: 'Am primit un cadou minunat.'

4. Alcătuieste un enunț în care adjectivul să stea înaintea substantivului.

5. Subliniază adjectivele din versurile: 'E un ger amar, cumplit / Stelele par înghețate'.

BIBLIOGRAFIE

- Ministerul Educației, Programa școlară LLR clasa a V-a.
- Pavel, Florentina, Manual clasa a V-a, Ed. Art Klett.
- Academia Română, DOOM 3, Ed. Univers Enciclopedic.